

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 7. apríla 2022*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Spoločná poľnohospodárska politika – Režimy priamej podpory – Spoločné pravidlá – Režim jednotnej platby na plochu – Nariadenie (EÚ) č. 1307/2013 – Článok 4 ods. 1 písm. a) a c) a článok 4 ods. 2 písm. b) – Vnútroštátna právna úprava podmieňujúca priamu podporu tým, že poľnohospodár drží vlastné zvieratá – Článok 9 ods. 1 – Pojem ‚aktívny poľnohospodár‘ – Nariadenie (EÚ) č. 1306/2013 – Článok 60 – Doložka o obchádzaní – Pojem ‚umelo vytvorené podmienky‘“

Vo veci C-176/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia, Rumunsko) z 11. februára 2020 a doručený Súdnemu dvoru 7. apríla 2020, ktorý súvisí s konaním:

SC Avio Lucos SRL

proti

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul județean Dolj,

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Aparat Central,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Arabadžiev, vykonávajúci funkciu predsedu druhej komory, sudcovia I. Ziemele (spravodajkyňa), T. von Danwitz, P. G. Xuereb a A. Kumin,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- SC Avio Lucos SRL, v zastúpení: M. Gornoviceanu, avocate,
- Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul județean Dolj, v zastúpení: N.S. Răducan, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: rumunčina.

- Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Aparat Central, v zastúpení: A. Pintea, splnomocnený zástupca,
- rumunská vláda, v zastúpení: E. Gane a A. Rotăreanu, splnomocnené zástupkyne,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Pavliš a J. Vlácil, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: A. Sauka a A. Biolan, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 2. septembra 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu jednak článku 4 ods. 1 písm. a) a c) a článku 4 ods. 2 písm. b), ako aj článku 9 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 608), a jednak článku 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 549).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou SC Avio Lucos SRL na jednej strane a Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Dolj (Poľnohospodárska platobná a intervenčná agentúra – Župné stredisko Dolj, Rumunsko) a Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Aparat Central (Poľnohospodárska platobná a intervenčná agentúra – Ústredie, Rumunsko) (ďalej spolu len „APIA“) vo veci rozhodnutia APIA, ktorým bola zamietnutá žiadosť spoločnosti Avio Lucos o platbu v rámci režimu jednotnej platby na plochu na rok 2015.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 1782/2003

- 3 Článok 29 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia

(EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, 2003, s. 1; Mim. vyd. 03/040, s. 269), nazvaný „Obmedzenie platieb“, stanovoval:

„Bez toho, aby boli dotknuté prípadné zvláštne ustanovenia v jednom alebo druhom režime podpory, žiadna platba sa neuskutoční v prospech osôb, u ktorých sa zistí, že umelo vytvorili podmienky požadované na poskytnutie takých platieb a získali tak výhodu, ktorá nie je v súlade s cieľmi príslušného režimu podpory.“

Nariadenie č. 1306/2013

4 Článok 60 nariadenia č. 1306/2013, nazvaný „Doložka o obchádzaní“, stanovuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia, na základe právnych predpisov v oblasti poľnohospodárstva sa neposkytnú nijaké výhody v prospech fyzických alebo právnických osôb, pri ktorých sa zistilo, že v rozpore s cieľmi uvedených právnych predpisov sa podmienky požadované na získanie takýchto výhod umelo vytvorili.“

Nariadenie č. 1307/2013

5 Odôvodnenie 3 nariadenia č. 1307/2013 znie:

„Toto nariadenie by malo obsahovať všetky základné prvky týkajúce sa vyplácania podpory Únie poľnohospodárom a mali by sa v ňom stanoviť aj podmienky na získanie prístupu k platbám, ktoré sú neoddeliteľne spojené s týmito základnými prvkami.“

6 Článok 4 tohto nariadenia, nazvaný „Vymedzenie pojmov a súvisiace ustanovenia“, stanovuje:

„1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) ‚poľnohospodár‘ je fyzická alebo právnická osoba alebo skupina fyzických alebo právnických osôb bez ohľadu na právne postavenie takejto skupiny a jej členov podľa vnútroštátneho práva, ktorej podnik sa nachádza v rámci územnej pôsobnosti zmlúv, ako je vymedzená v článku 52 ZEÚ v spojení s článkami 349 a 355 ZFEÚ, a ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť;
- b) ‚podnik‘ sú všetky jednotky používané na poľnohospodárske činnosti a spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu;
- c) ‚poľnohospodárska činnosť‘
  - i) produkcia, chov alebo pestovanie poľnohospodárskych výrobkov vrátane zberu, dojenia a rozmnožovania zvierat, a chovu zvierat na poľnohospodárske účely,
  - ii) udržiavanie poľnohospodárskej plochy v stave, v ktorom je vhodná na pastvu alebo pestovanie bez prípravnej činnosti nad rámec použitia bežných poľnohospodárskych postupov a techník na základe kritérií, ktoré stanovujú členské štáty vychádzajúc z rámca stanoveného Komisiou, alebo
  - iii) vykonávanie minimálnej činnosti na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, pričom túto činnosť vymedzia členské štáty;

...

2. Členské štáty:

...

b) pokiaľ je to v členskom štáte vhodné, vymedzia minimálnu činnosť, ktorá sa má vykonávať na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, ako sa uvádza v odseku 1 písm. c) bode iii);

...

3. S cieľom zabezpečiť právnu istotu je Komisia v súlade s článkom 70 splnomocnená prijať delegované akty, ktorými stanoví:

...

b) rámec, v ktorom členské štáty vymedzia minimálne činnosti, ktoré sa majú vykonávať na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, ako sa uvádza v odseku 1 písm. c) bode iii);

...“

7 Článok 9 uvedeného nariadenia, nazvaný „Aktívny poľnohospodár“, v odseku 1 stanovuje:

„Priame platby sa neposkytnú fyzickým ani právnickým osobám, ani skupinám fyzických alebo právnických osôb, ktorých poľnohospodárske plochy sú prevažne plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie a ktoré na uvedených plochách nevykonávajú minimálnu činnosť, ktorú členské štáty vymedzili s článkom 4 ods. 2 písm. b).“

8 Nariadenie č. 1307/2013 sa v súlade so svojím článkom 74 začalo uplatňovať od 1. januára 2015.

Delegované nariadenie (EÚ) 639/2014

9 Odôvodnenia 4 a 16 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 639/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie č. 1307/2013 a ktorým sa mení príloha X k uvedenému nariadeniu (Ú. v. EÚ L 181, 2014, s. 1), uvádzajú:

„(4) V súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie... je vhodné objasniť, že členské štáty by mali pri prijímaní opatrení na účely vykonávania práva Únie uplatňovať svoje právomoci v súlade s určitými zásadami, najmä so zásadou nediskriminácie.

...

(16) V súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie... by sa platobné nároky mali prideliť osobe, ktorá má rozhodovaciu právomoc nad poľnohospodárskou činnosťou na pôde, na ktorú sa o takéto pridelenie žiada, ktorá z nej má zisk a nesie súvisiace finančné riziká. Je vhodné objasniť, že táto zásada sa uplatňuje najmä ak o pridelenie platobných nárokov na hektár, na ktorý možno poskytnúť podporu, žiada viac ako jeden poľnohospodár.“

- 10 Článok 5 tohto delegovaného nariadenia, nazvaný „Rámec pre minimálne činnosti na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie“, stanovuje:

„Na účely článku 4 ods. 1 písm. c) bodu iii) [nariadenia č. 1307/2013] je minimálna činnosť, ktorú musia členské štáty stanoviť a ktorá sa musí vykonať na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, aspoň jedna každoročná činnosť poľnohospodára. V prípade, že je to z environmentálneho hľadiska odôvodnené, môžu sa členské štáty rozhodnúť, že uznajú aj činnosti, ktoré sa vykonávajú iba každý druhý rok.“

Rumunské právo

Mimoriadne nariadenie vlády č. 34/2013

- 11 Článok 2 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 (mimoriadne nariadenie vlády č. 34/2013 o organizácii, úprave a využívaní trvalých trávnych porastov a o zmene a doplnení zákona o pozemkovom fonde č. 18/1991) z 23. apríla 2013 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 267 z 13. mája 2013), stanovuje:

„Na účely tohto mimoriadneho nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia:

...

- c) ‚dobyčcia jednotka (DJ)‘ – štandardná merná jednotka stanovená na základe potrieb krmenia každého živočíšneho druhu, ktorá umožňuje prepočítavať rôzne kategórie zvierat. ...“

OUG č. 3/2015

- 12 Článok 2 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură (mimoriadne nariadenie vlády č. 3, ktorým sa schvaľujú schémy platieb poskytovaných v odvetví poľnohospodárstva na obdobie rokov 2015 – 2020 a ktorým sa mení článok 2 zákona č. 36/1991 o poľnohospodárskych podnikoch a iných formách združovania v poľnohospodárstve) z 18. marca 2015, v znení platnom od 1. júla 2015 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 191 z 23. marca 2015) (ďalej len „OUG č. 3/2015“), stanovuje:

„1. Na účely tohto mimoriadneho nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

- f) ‚poľnohospodár‘: fyzická alebo právnická osoba alebo forma združenia fyzických alebo právnických osôb, bez ohľadu na jej právne postavenie, ktorej podnik sa nachádza na území Rumunska a ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť;

...

2. Pojem „poľnohospodárska činnosť“ v zmysle odseku 1 písm. f) podľa okolností znamená:

...

d) vykonávanie minimálnej činnosti na poľnohospodárskych plochách bežne ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, prostredníctvom pasenia pri zaručení minimálneho zaťaženia 0,3 DJ/ha so zvieratami chovanými poľnohospodárom alebo každoročného kosenia na trvalých trávnych porastoch v súlade s ustanoveniami osobitného právneho predpisu v oblasti trávnych porastov. ...“

13 Článok 7 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Príjemcami platieb sú aktívni poľnohospodári, fyzické a/alebo právnické osoby vykonávajúce poľnohospodársku činnosť ako užívatelia plôch poľnohospodárskej pôdy a/alebo oprávnení držiteľia zvierat v zmysle platných právnych predpisov. ...“

14 Článok 8 uvedeného nariadenia znie:

„1. Na získanie priamych platieb... musia poľnohospodári

...

c) obhospodarovať poľnohospodársku pôdu s rozlohou aspoň jeden ha; plocha poľnohospodárskej parcely musí byť aspoň 0,3 ha a v prípade fóliovníkov, skleníkov, vinohradov, ovocných sádov, pestovania chmeľu, škôlok stromov a ovocných stromov plocha poľnohospodárskej parcely musí byť aspoň 0,1 ha, a/alebo v závislosti od daného prípadu musia držať minimálny počet zvierat. ...

...

n) predložiť pri podaní žiadosti o jednotnú platbu alebo jej zmeny nevyhnutné dokumenty preukazujúce legálne využívanie poľnohospodárskej pôdy vrátane oblastí ekologického záujmu, ako aj zvierat. ...

...

6. Dokumenty preukazujúce legálne využívanie poľnohospodárskej pôdy a držanie hospodárskych zvierat sú určené výnosom [ministra poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rozvoja vidieka] a podľa okolností ich predkladajú všetci žiadatelia pri podaní žiadostí o jednotnú platbu. Plochy alebo hospodárske zvieratá, pre ktoré neboli tieto dokumenty predložené, nie sú oprávnené na poskytnutie platby.“

Vyhláška č. 619/2015

15 Článok 2 Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 619/2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la articolul 1 alineatele (2) și (3) din [OUG nr. 3/2015], precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (vyhláška ministra poľnohospodárstva a rozvoja vidieka č. 619/2015, ktorou sa schvaľujú kritériá oprávnenosti,

osobitné podmienky a podrobné pravidlá vykonávania platobnej schémy stanovenej v článku 1 ods. 2 a 3 [OUG č. 3/2015] a ktorou sa stanovujú osobitné podmienky uplatňovania kompenzačných opatrení na rozvoj vidieka uplatňujúcich sa na poľnohospodársku pôdu uvedenú v Národnom programe rozvoja vidieka 2014 – 2020) zo 6. apríla 2015, v znení platnom od 1. júla 2015 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 234 zo 6. apríla 2015) (ďalej len „vyhláška č. 619/2015“), stanovuje:

„Na účely tejto vyhlášky sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

m) ‚držiteľ zvierat‘ – osoba, ktorá má zvieratá trvalo ako vlastník zvierat a/alebo majiteľ podniku, alebo dočasne ako osoba zodpovedná za starostlivosť o tieto zvieratá počas celého roka podania žiadosti, pričom zvieratá sú držané na základe aktu uzavretého za podmienok stanovených platnou právnou úpravou;

...“

16 Článok 7 ods. 3 tejto vyhlášky stanovuje:

„Užívatelia trvalých trávnych porastov, fyzické osoby alebo iné súkromnoprávne právnické osoby, ako sú osoby uvedené v odseku 1 a v článku 6 ods. 1, ktorí ako aktívni poľnohospodári vykonávajú aspoň minimálnu poľnohospodársku činnosť na trvalých trávnych porastoch, ktoré majú k dispozícii za podmienok stanovených zákonom, ako je vymedzená v článku 2 ods. 2 písm. d) [OUG č. 3/2015], predložia pri podaní žiadosti o jednotnú platbu na APIA dokumenty uvedené v článku 5 ods. 1 a článku 5 ods. 2 písm. a) a b) bode i) a článku 5 ods. 2 písm. c) a d) a podľa potreby:

a) kópiu identifikačného dokumentu zootechnického podniku, v ktorom sú zvieratá zapísané, alebo osvedčenie vystavené kvalifikovaným nezávislým veterinárom, ktoré potvrdzuje kód podniku zapísaného v národnom registri podnikov, platné ku dňu podania žiadosti o jednotnú platbu, pokiaľ vlastník trvalého trávneho porastu drží zvieratá, s ktorými zabezpečuje minimálne zaťaženie 0,3 DJ/ha;

...“

Občiansky zákonník

17 Článok 2.146 Codul civil (Občiansky zákonník), prijatý zákonom č. 287 zo 17. júla 2009 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 505 z 15. júla 2011), sa týka výpožičky a stanovuje:

„Výpožička je dohoda, na základe ktorej jedna strana, nazvaná ‚požičiavateľ‘, prenecháva druhej strane, nazvanej ‚vypožičiavateľ‘, hnutelnú alebo nehnuteľnú vec na bezodplatné užívanie s tým, že ju po určitej dobe vráti.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 18 Avio Lucos podala na APIA žiadosť o finančnú podporu v rámci režimu jednotnej platby na plochu na rok 2015 týkajúcu sa plochy 170,36 ha pasienkov. Na tento účel predložila táto spoločnosť niekoľko dokumentov vrátane koncesnej zmluvy uzavretej 28. januára 2013 s Consiliul Local al Comunei Podari (obecné zastupiteľstvo obce Podari, Rumunsko) týkajúcej sa pasienkov nachádzajúcich sa v tejto obci, ako aj zmlúv o výpožičke uzavretých v apríli 2015 medzi spoločnosťou Avio Lucos a rôznymi vlastníkmi zvierat, na základe ktorých sa tieto zvieratá využívajú k pastve a prispievajú tak k deklarovanej poľnohospodárskej činnosti.
- 19 Rozhodnutím z 20. októbra 2017 APIA zamietla túto žiadosť z dôvodu, že Avio Lucos nezaručila minimálne zaťaženie 0,3 DJ/ha na celú plochu pasienkov s rozlohou 170,36 ha. Podľa tejto agentúry bola totiž pastva vykonávaná nie prostredníctvom zvierat spoločnosti Avio Lucos, ale prostredníctvom zvierat vlastníkov, s ktorými uzavrela zmluvu o výpožičke. Proti tomuto rozhodnutiu podala Avio Lucos sťažnosť, ktorú APIA zamietla 4. januára 2018.
- 20 Avio Lucos podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Tribunalul Dolj (Vyšší súd Dolj, Rumunsko), ktorý ju 28. januára 2018 zamietol. Tento súd v zásade najprv zastával názor, že koncesná zmluva bola uzavretá v rozpore s vnútroštátnym právom, pretože okrem iného v čase uzavretia tejto zmluvy Avio Lucos nemala postavenie chovateľa zvierat a k tomu istému dátumu musela byť dodržaná povinnosť zaťaženie 0,3 DJ/ha. Táto spoločnosť teda nebola zo zákona oprávnená získať koncesiu na dotknuté pasienky, takže jej žiadosť o platbu nebola prípustná. Následne Avio Lucos napriek formálnemu dodržaniu podmienok stanovených uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou umelo vytvorila podmienky na získanie finančnej podpory. Napokon taký extenzívny výklad pojmu „chovateľ“ zvierat, aký navrhuje Avio Lucos, by bol v rozpore s právom Únie, keďže vnútroštátne orgány môžu pri zamietnutí požadovanej podpory vychádzať výlučne z údajov uvedených vo vnútroštátnom systéme individuálnej identifikácie a registrácie zvierat bez toho, aby vykonali ďalšie overenia.
- 21 Avio Lucos podala proti tomuto rozsudku opravný prostriedok na Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia, Rumunsko). Na jeho podporu najmä uvádza, že v uvedenom rozsudku sa nesprávne vychádzalo z toho, že nespĺňa podmienku týkajúcu sa postavenia chovateľa zvierat.
- 22 Vnútroštátny súd uvádza, že podľa článku 4 ods. 1 písm. a) a c) nariadenia č. 1307/2013 sa pojem „poľnohospodár“ vzťahuje najmä na fyzickú alebo právnickú osobu vykonávajúcu „poľnohospodársku činnosť“, ktorá podľa článku 4 ods. 1 písm. c) bodu iii) tohto nariadenia môže spočívať vo vykonávaní minimálnej činnosti na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, pričom túto činnosť vymedzia členské štáty. Pokiaľ ide o takúto minimálnu činnosť, článok 4 ods. 2 uvedeného nariadenia ponecháva členským štátom možnosť vymedziť tento koncept. Rumunský zákonodarca pritom v tejto súvislosti stanovil, že poľnohospodárska činnosť sa musí vykonávať so zvieratami, ktoré chová samotný poľnohospodár, čím z poskytnutia finančnej podpory vylúčil akúkoľvek právnickú osobu vykonávajúcu takúto činnosť cez sprostredkovateľa, čo je podľa APIA prípad spoločnosti Avio Lucos.
- 23 Tento súd sa domnieva, že otázka, či článok 4 ods. 1 písm. a) a c) nariadenia č. 1307/2013 bráni takejto vnútroštátnej právnej úprave, a v prípade zápornej odpovede, či to isté ustanovenie, ako aj článok 9 ods. 1 tohto nariadenia umožňujú domnievať sa, že právnická osoba, ktorá uzavrela koncesnú zmluvu a zmluvy o výpožičke za takých okolností, o aké ide vo veci samej, spadá pod

pojem „aktívny poľnohospodár“, nie je bez pochybností. Okrem toho keďže Avio Lucos formálne spĺňala kritériá oprávnenosti stanovené vnútroštátnym právom, uvedený súd sa pýta, či uzavretie koncesnej zmluvy a zmlúv o výpožičke, o aké ide vo veci samej, môže spadať pod pojem „umelo vytvorené podmienky“ uvedený v článku 60 nariadenia č. 1306/2013.

24 Za týchto podmienok Curtea de Apel Alba Iulia (Odvolací súd Alba Iulia) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Bráni nariadenie [č. 1307/2013] vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že minimálna činnosť, ktorá sa má vykonávať na poľnohospodárskych plochách bežne ponechaných v stave vhodnom na pastvu, spočíva v pasení zvierat chovaných poľnohospodárom?
2. Za predpokladu, že vyššie uvedené právo Únie nebráni vnútroštátnej právnej úprave uvedenej v prvej otázke, majú sa ustanovenia článku 4 ods. 1 písm. a) a c) a článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 vykladať v tom zmysle, že za „aktívneho poľnohospodára“ možno považovať právnickú osobu, ktorá uzavrela koncesnú zmluvu za takých okolností, o aké ide v spore vo veci samej, a ktorá má v držbe zvieratá na základe určitých zmlúv o výpožičke uzavretých s fyzickými osobami, podľa ktorých požičiavateľa zveria bezodplatne vypožičiavateľom zvieratá, ktorými disponujú ako vlastníci, na účely ich použitia na pastvu na pasienkových plochách poskytnutých vypožičiavateľom a na dohodnuté obdobia?
3. Má sa článok 60 nariadenia [č. 1306/2013] vykladať v tom zmysle, že „umelo vytvorenými podmienkami“ sa rozumie aj prípad koncesnej zmluvy a určitých zmlúv o výpožičke, o aké ide v spore vo veci samej?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 25 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, zakotveného v článku 267 ZFEÚ, prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorú prejednáva. Z tohto hľadiska Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok z 18. novembra 2021, A.S.A., C-212/20, EU:C:2021:934, bod 36 a citovaná judikatúra).
- 26 V prejednávanej veci treba najskôr uviesť, že bez ohľadu na okolnosť, že vnútroštátny súd nespresňuje ustanovenia nariadenia č. 1307/2013, o ktorých výklad žiada, z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že pochybnosti tohto súdu sa osobitne týkajú výkladu článku 4 tohto nariadenia, a najmä odseku 1 písm. c) bodu iii), ako aj odseku 2 písm. b) tohto článku.
- 27 Ďalej, ako zdôraznila rumunská vláda vo svojich písomných pripomienkach, výraz „poľnohospodárske plochy bežne ponechané v stave vhodnom na pastvu“, ktorý je uvedený v znení prvej otázky, je použitý v článku 2 ods. 2 písm. d) OUG č. 3/2015, ktorý podľa tejto vlády v podstate zodpovedá výrazu „poľnohospodárske plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu“ uvedenému v článku 4 ods. 1 písm. c) bode iii) a článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1307/2013.

- 28 Napokon v odpovedi na žiadosť Súdneho dvora o objasnenie vnútroštátny súd spresnil, že pojem „zvieratá chované poľnohospodárom“, ktorý sa tiež používa v znení jeho prvej otázky a ktorý sa nachádza v článku 2 ods. 2 písm. d) OUG č. 3/2015, nie je vo vnútroštátnom práve definovaný. Tento výraz sa však prekrýva tak s pojmom „držanie“ zvierat upraveným v článku 8 ods. 6 OUG č. 3/2015, ako aj s pojmom „držiteľ zvierat“ uvedeným v článku 2 písm. m) nariadenia č. 619/2015.
- 29 Za týchto podmienok treba konštatovať, že svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 ods. 1 písm. c) bod iii) a článok 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1307/2013 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že poľnohospodár musí vykonávať minimálnu činnosť na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, uvedenú v týchto ustanoveniach, prostredníctvom zvierat, ktoré sám drží.
- 30 Na úvod treba uviesť, že článok 4 ods. 1 písm. c) bodu iii) nariadenia č. 1307/2013 definuje pojem „poľnohospodárska činnosť“ okrem iného ako vykonávanie minimálnej činnosti na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, pričom túto činnosť vymedzia členské štáty. Navyše odsek 2 písm. b) tohto článku spresňuje, že členské štáty „vymedzia minimálne činnosti, ktoré sa majú vykonávať na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, ako sa uvádza v odseku 1 písm. c) bode iii)“.
- 31 Ako jasne vyplýva z ich znenia, tieto ustanovenia priznávajú členským štátom určitú mieru voľnej úvahy pri definovaní druhu minimálnej činnosti, ktorá sa má vykonávať najmä na poľnohospodárskych plochách prirodzene prispôsobených na pastvu.
- 32 Pokiaľ ide o otázku, či táto miera voľnej úvahy zahŕňa možnosť členských štátov stanoviť vo svojich príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch podmienku, podľa ktorej túto minimálnu činnosť musí poľnohospodár vykonávať prostredníctvom zvierat, ktoré drží, treba uviesť, že článok 4 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 1307/2013 stanovuje, že v záujme zabezpečenia právnej istoty je Komisia splnomocnená prijať delegované akty, ktorými stanoví rámec, v ktorom členské štáty vymedzia uvedenú minimálnu činnosť.
- 33 Delegované nariadenie č. 639/2014, prijaté na tento účel, ktoré vo svojom odôvodnení 4 uvádza, že členské štáty by mali pri prijímaní opatrení na účely vykonávania práva Únie uplatňovať svoje právomoci v súlade s určitými zásadami, najmä so zásadou nediskriminácie, sa v tejto súvislosti obmedzuje na to, že vo svojich ustanoveniach týkajúcich sa definícií uvedených v nariadení č. 1307/2013, a najmä v jeho článku 5, ktorý vymedzuje rámec uvedený v predchádzajúcom bode, stanovuje, že „na účely článku 4 ods. 1 písm. c) bodu iii) [nariadenia č. 1307/2013] je minimálna činnosť, ktorú musia členské štáty stanoviť a ktorá sa musí vykonať na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, aspoň jedna každoročná činnosť poľnohospodára“, pričom v prípade, že je to z environmentálneho hľadiska odôvodnené, členské štáty sa môžu rozhodnúť, že uznajú aj činnosti, ktoré sa vykonávajú iba každý druhý rok.
- 34 Z toho na jednej strane vyplýva, že minimálna činnosť sa musí v zásade na týchto poľnohospodárskych plochách vykonávať aspoň raz za rok. Na druhej strane musí túto minimálnu činnosť vykonávať „poľnohospodár“.

- 35 V tejto súvislosti článok 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1307/2013, ktorý definuje pojem „poľnohospodár“, nespresňuje povahu právneho titulu, ktorý musí mať tento poľnohospodár k zvieratám, ktoré prípadne necháva pásť na takýchto poľnohospodárskych plochách.
- 36 Toto ustanovenie však v podstate uvádza, že poľnohospodár je osoba, ktorej podnik sa nachádza v rámci územnej pôsobnosti zmlúv a ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť. Pojem „podnik“, definovaný v článku 4 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia, pritom zahŕňa všetky výrobné jednotky „spravované“ poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu. Treba teda dospieť k záveru, že výrobné jednotky spravované dotknutým poľnohospodárom zahŕňajú zvieratá, ktoré sa používajú na pastvu, pokiaľ má tento poľnohospodár dostatočné oprávnenie disponovať s týmito zvieratami na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti, čo prináleží posúdiť príslušnému vnútroštátnemu súdu s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci (pozri analogicky rozsudky zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, body 61 a 62, ako aj z 2. júla 2015, Demmer, C-684/13, EU:C:2015:439, bod 58).
- 37 Takýto výklad je podporený odôvodnením 16 delegovaného nariadenia č. 639/2014, ktoré v podstate uvádza, že platobné nároky by sa mali pridelať osobe, ktorá má rozhodovaciu právomoc nad poľnohospodárskou činnosťou na pôde, na ktorú sa o takéto pridelenie žiada, ktorá z nej má zisk a nesie súvisiace finančné riziká.
- 38 V prejednávanej veci, ako vyplýva z bodu 28 tohto rozsudku, vnútroštátny súd v podstate zdôraznil, že „držiteľom zvierat“ v zmysle článku 2 písm. m) nariadenia č. 619/2015 je buď osoba, ktorá má zvieratá trvalo ako vlastníka zvierat a/alebo majiteľa podniku, alebo ako osoba, ktorá dočasne drží zvieratá na základe aktu uzavretého za podmienok stanovených platnou právnou úpravou a ktorá je zodpovedná za ich starostlivosť počas celého roka podania žiadosti.
- 39 APIA v tejto súvislosti vo svojich písomných pripomienkach jednak spresnila, že v Rumunsku je identifikácia a registrácia ošípaných, oviec, kôz a hovädzieho dobytku zabezpečovaná národnou informačnou databázou, ako aj národným systémom identifikácie a registrácie zvierat, a jednak, že postavenie vlastníka zvierat a/alebo dočasného držiteľa zvierat musí byť preukázané prostredníctvom „karty podniku“, t. j. identifikačným dokumentom podniku chovajúceho zvieratá, pričom každý poľnohospodársky podnik v Rumunsku musí byť zaregistrovaný v národnom registri podnikov a je mu pridelený jedinečný a stály alfanumerický kód. V žiadosti o jednotnú platbu na plochu Avio Lucos týmto spôsobom nedoložila, že je vlastníkom alebo dočasným držiteľom zvierat.
- 40 V tejto súvislosti, ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, vzhľadom na mieru voľnej úvahy členských štátov v rámci režimov podpory, na ktoré sa vzťahuje spoločná poľnohospodárska politika (SPP), sú oprávnené podrobnejšie upraviť, aké dôkazy treba predložiť na podporu žiadosti o podporu, s poukazaním najmä na zvyčajnú prax na ich území v oblasti poľnohospodárstva týkajúcu sa držania zvierat poľnohospodárom využívaných na pastvu (pozri analogicky rozsudok z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, bod 82).
- 41 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že cieľom databázy systému identifikácie a registrácie zvierat je zabezpečiť účinné zistenie pôvodu týchto zvierat v reálnom čase, ktoré je z dôvodov verejného zdravia zásadné, a že taká databáza môže potvrdiť, že sú splnené podmienky oprávnenosti na poskytnutie podpory, o akú ide v prípade hustoty stáda (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. júla 2011, Nagy, C-21/10, EU:C:2011:505, bod 42).

- 42 Nič to však nemení na tom, ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, že výkon miery voľnej úvahy členskými štátmi týkajúcej sa dôkazov, ktoré sa majú predložiť na podloženie žiadosti o podporu, musí byť v súlade s cieľmi sledovanými dotknutou právnou úpravou Únie a všeobecnými zásadami práva Únie, predovšetkým so zásadou proporcionality, aby prostriedky, ktoré používa predpis, boli spôsobilé uskutočniť sledovaný cieľ a neprekračovali to, čo je potrebné na jeho dosiahnutie [pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, body 86 a 87, ako aj zo 17. decembra 2020, Land Berlin (Platobné nároky súvisiace so SPP), C-216/19, EU:C:2020:1046, bod 35].
- 43 V prvom rade prináleží vnútroštátnemu súdu, aby overil, či bola táto zásada dodržaná v rámci vnútroštátnej právnej úpravy uplatniteľnej vo veci samej (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, bod 89).
- 44 Rumunská vláda vo svojich písomných pripomienkach najmä uviedla, že rumunský zákonodarca pri stanovení minimálnych činností na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu zamýšľal uľahčiť priamy prístup k dotknutým pasienkom čo najväčšiemu počtu vlastníkov alebo držiteľov zvierat, a nie osobám, ktoré vykonávajú poľnohospodárske činnosti cez sprostredkovateľov.
- 45 V tejto súvislosti, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 50 svojich návrhov, takýto cieľ rešpektuje ciele sledované dotknutou právnou úpravou Únie. Článok 39 ods. 1 písm. b) ZFEÚ totiž uvádza, že režimy podpory, na ktoré sa vzťahuje SPP, poskytujú priamu podporu príjmov, ktorej cieľom je zabezpečiť primeranú životnú úroveň poľnohospodárskej komunity, najmä zvýšením individuálnych príjmov jednotlivcov pracujúcich v poľnohospodárstve.
- 46 Pokiaľ ide o vhodnosť vnútroštátnej právnej úpravy dotknutej vo veci samej dosiahnuť sledovaný cieľ, stačí konštatovať, s výhradou overení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, že sa zdá, že táto právna úprava je vhodná na dosiahnutie tohto cieľa spočívajúceho, ako vyplýva z bodu 44 tohto rozsudku, v uľahčení priameho prístupu k dotknutým pasienkom čo najväčšiemu počtu vlastníkov alebo držiteľov zvierat.
- 47 Okrem toho za týchto podmienok sa nezdá, že táto vnútroštátna právna úprava ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedeného cieľa, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. Treba však pripomenúť, že proporcionalitu treba skúmať tak, že sa osobitne zohľadnia ciele SPP, čo vyžaduje zvažovanie týchto cieľov a cieľa sledovaného touto právnou úpravou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. decembra 2015, Scotch Whisky Association a i., C-333/14, EU:C:2015:845, body 28 a 40).
- 48 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 4 ods. 1 písm. c) bod iii) a článok 4 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 1307/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že poľnohospodár musí vykonávať minimálnu činnosť na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, uvedenú v týchto ustanoveniach, prostredníctvom zvierat, ktoré sám drží.

O druhej otázke

- 49 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 4 ods. 1 písm. a) a c), ako aj článok 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 vykladať v tom zmysle, že pojem „aktívny poľnohospodár“ v zmysle tohto druhého ustanovenia sa vzťahuje na právnickú osobu, ktorá uzavrela koncesnú zmluvu týkajúcu sa pasienkovej plochy patriacej obci a ktorá na nej necháva pásť zvieratá bezodplatne poskytnuté fyzickými osobami, ktoré sú ich vlastníkami.
- 50 Podľa ustálenej judikatúry je pri výklade ustanovení práva Únie potrebné zohľadniť nielen ich znenie v súlade s ich obvyklým významom v bežnom jazyku, ale aj ich kontext a ciele, ktoré sledujú právne predpisy, ktorých sú súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, EU:C:2010:365, bod 58, a z 29. júla 2019, Pelham a i., C-476/17, EU:C:2019:624, bod 28, ako aj citovanú judikatúru).
- 51 V prvom rade, pokiaľ ide o znenie článku 9 nariadenia č. 1307/2013, ktorý sa podľa jeho názvu týka pojmu „aktívny poľnohospodár“, treba po prvé uviesť, že toto ustanovenie v odseku 1 výslovne stanovuje, že priame platby sa neposkytnú osobám, ktorých poľnohospodárske plochy sú prevažne plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie a ktoré na uvedených plochách nevykonávajú minimálnu činnosť, ktorú členské štáty vymedzili v súlade s článkom 4 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia, pričom tieto podmienky sú kumulatívne, ako vyplýva z použitia spojky „a“ v tomto článku 9 ods. 1.
- 52 V prejednávanej veci je nesporné, že poľnohospodárske plochy, o ktoré ide vo veci samej, predstavujú prevažne plochy prirodzene ponechané v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie v súlade s prvou podmienkou stanovenou týmto ustanovením.
- 53 Pokiaľ ide o druhú podmienku stanovenú týmto ustanovením, zo znenia článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 vyplýva, že poľnohospodár, ktorý na dotknutých poľnohospodárskych plochách nevykonáva minimálnu činnosť vymedzenú členskými štátmi v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. c) bodom iii) tohto nariadenia, nemôže byť považovaný za „aktívneho poľnohospodára“, a preto mu musí byť zamietnutá akákoľvek priama platba.
- 54 Po druhé na to, aby osoba mohla spadať pod pojem „aktívny poľnohospodár“ v zmysle článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013, musí najprv spĺňať požiadavky uvedené v tomto článku 4 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia, podľa ktorého sa pojem „poľnohospodár“ vzťahuje na osobu, „ktorej podnik sa nachádza v rámci územnej pôsobnosti zmlúv... a ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť“.
- 55 V tejto súvislosti, ako vyplýva z bodu 36 tohto rozsudku, pojem „podnik“ definovaný v článku 4 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia zahŕňa všetky výrobné jednotky spravované poľnohospodárom.
- 56 Na jednej strane, pokiaľ ide pritom o požiadavku, podľa ktorej výrobná jednotka má byť „spravovaná“ poľnohospodárom, Súdny dvor už rozhodol, že pojem správa neznamená existenciu neobmedzeného práva poľnohospodára nakladať s dotknutou plochou v rámci jej využívania na poľnohospodárske účely. Dotknutý poľnohospodár v súvislosti s týmto pozemkom má však na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti disponovať dostatočnou nezávislosťou, čo musí posúdiť vnútroštátny súd s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, ktorú prejednáva (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, body 61 a 62, ako aj z 2. júla 2015, Demmer, C-684/13, EU:C:2015:439, bod 58).

- 57 Z toho vyplýva, že okolnosť, že plochy využívané na účely výkonu poľnohospodárskej činnosti boli predmetom koncesnej zmluvy týkajúcej sa pasienkovej plochy patriacej obci, nie je relevantná na účely určenia, či poľnohospodár spadá pod pojem „aktívny poľnohospodár“, ak dotknutý poľnohospodár vo vzťahu k tejto ploche na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti disponuje dostatočnou nezávislosťou.
- 58 Na druhej strane, ako vyplýva z bodu 36 tohto rozsudku, „výrobné jednotky“ uvedené v článku 4 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia zahŕňajú zvieratá, ktoré sa využívajú na pastvu, pokiaľ má dotknutý poľnohospodár dostatočné oprávnenie disponovať s týmito zvieratami na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávaneho prípadu, ktorý mu bol predložený.
- 59 Z toho vyplýva, že vo veci samej okolnosť, že Avio Lucos necháva pásť zvieratá bezodplatne poskytnuté fyzickými osobami, ktoré sú ich vlastníkami, je tiež irelevantná na účely určenia, či táto právnická osoba spadá pod pojem „aktívny poľnohospodár“ v zmysle článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013, pokiaľ – ako vyplýva z predchádzajúceho bodu – má táto osoba dostatočné oprávnenie disponovať s týmito zvieratami na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti.
- 60 V druhom rade výklad článku 4 ods. 1 písm. a) a c), ako aj článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013, ako vyplýva z bodov 50 až 59 tohto rozsudku, podporuje kontext, do ktorého tieto ustanovenia patria. Ako už totiž bolo uvedené v bode 37 tohto rozsudku, odôvodnenie 16 delegovaného nariadenia č. 639/2014 v zásade uvádza, že platobné nároky by sa mali prideliť osobe s rozhodovacou právomocou nad poľnohospodárskou činnosťou na pôde, na ktorú sa žiada pridelenie platobných nárokov, pričom táto osoba má z nej zisk a nesie súvisiace finančné riziká.
- 61 Za týchto podmienok treba dospieť k záveru, že pokiaľ má poľnohospodár dostatočné oprávnenie disponovať so zvieratami vo svojom poľnohospodárskom podniku na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti, má zisky a nesie finančné riziká, pokiaľ ide o poľnohospodársku činnosť na pôde, pre ktorú bola podaná žiadosť o podporu, nevylučuje to, že poľnohospodár vykonáva poľnohospodársku činnosť prostredníctvom zvierat, ktoré má k dispozícii na základe zmluvy o výpožičke, aby bol daný poľnohospodár považovaný za „aktívneho poľnohospodára“ v zmysle článku 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013.
- 62 Takýto výklad je v treťom rade v súlade s cieľom, ktorý sleduje toto nariadenie. Predovšetkým režimy podpory, na ktoré sa vzťahuje SPP, poskytujú priamu podporu príjmov, ktorej cieľom je zabezpečiť primeranú životnú úroveň poľnohospodárskej komunity, najmä zvýšením individuálnych príjmov jednotlivcov pracujúcich v poľnohospodárstve.
- 63 Ako pritom v podstate uviedol generálny advokát v bode 66 svojich návrhov, keďže priama podpora sa poskytuje poľnohospodárom, ktorí majú dostatočné oprávnenie disponovať so zvieratami využívanými na pastvu v rámci ich využívania na poľnohospodárske účely a ktorí majú zisky a nesú finančné riziká, pokiaľ ide o poľnohospodársku činnosť na pôde, na ktorú sa o takéto pridelenie žiada, nie je rozhodujúca okolnosť, že tieto zvieratá sa využívajú v rámci zmluvy o výpožičke.
- 64 V prejednávanej veci z odpovede na prvú otázku vyplýva, že s výhradou overení, ktoré musí vykonať vnútroštátny súd, právo Únie nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že poľnohospodár musí prostredníctvom zvierat, ktoré drží, vykonávať minimálnu činnosť na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, upravenú v článku 4 ods. 1 písm. c) bode iii) a článku 4 ods. 2 písm. b) nariadenia

č. 1307/2013. Ako vyplýva v tejto súvislosti z bodu 38 tohto rozsudku, v prejednávanej veci je „držiteľom zvierat“, ako je definovaný v článku 2 písm. m) nariadenia č. 619/2015, nielen osoba, ktorá má zvieratá trvalo ako vlastníka zvierat a/alebo majiteľa podniku, ale tiež osoba, ktorá dočasne drží zvieratá na základe aktu uzavretého za podmienok stanovených platnou právnou úpravou a ktorá je zodpovedná za ich starostlivosť počas celého roka podania žiadosti. Zdá sa však, že takáto definícia v zásade nevyklučuje z pojmu „držiteľ zvierat“ osobu, ktorá drží zvieratá bezodplatne poskytnuté fyzickými osobami, ktoré sú ich vlastníkami a ktorá má dostatočné oprávnenie disponovať s týmito zvieratami na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti. Keďže takéto konštatovanie predpokladá výklad vnútroštátneho práva, prináleží vnútroštátnemu súdu, aby ho prípadne vykonal.

- 65 S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 4 ods. 1 písm. a) a c), ako aj článok 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 sa majú vykladať v tom zmysle, že pojem „aktívny poľnohospodár“ v zmysle tohto druhého ustanovenia sa vzťahuje na právnickú osobu, ktorá uzavrela koncesnú zmluvu týkajúcu sa pasienkovej plochy patriacej obci a ktorá na nej necháva pásť zvieratá bezodplatne poskytnuté fyzickými osobami, ktoré sú ich vlastníkami, pokiaľ táto osoba vykonáva na tejto pasienkovej ploche „minimálnu činnosť“ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. c) bodu iii) tohto nariadenia.

O tretej otázke

- 66 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 60 nariadenia č. 1306/2013 vykladať v tom zmysle, že situácia, keď žiadateľ o finančnú podporu v rámci režimu jednotnej platby na plochu predloží na podporu svojej žiadosti koncesnú zmluvu týkajúcu sa pasienkových plôch a zmluvy o bezplatnej výpožičke, ktoré sa týkajú zvierat určených na pastvu na týchto plochách, môže spadať pod pojem „umelo vytvorené podmienky“ v zmysle tohto ustanovenia.
- 67 Podľa článku 60 nariadenia č. 1306/2013 bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia, sa na základe právnych predpisov v oblasti poľnohospodárstva neposkytnú nijaké výhody v prospech fyzických alebo právnických osôb, pri ktorých sa zistilo, že v rozpore s cieľmi uvedených právnych predpisov sa podmienky požadované na získanie takýchto výhod vytvorili umelo.
- 68 Vzhľadom na svoje znenie uvedený článok 60 v zásade opakuje článok 29 nariadenia č. 1782/2003, čím preberá kodifikáciu existujúcej judikatúry, podľa ktorej sa osoby podliehajúce súdnej právomoci nemôžu podvodne alebo zneužívajúcim spôsobom dovoľávať právnym noriem Únie.
- 69 Z ustálenej judikatúry pritom vyplýva, že uplatnenie nariadení Únie nemôže byť rozšírené do takej miery, aby sa tým zakrývalo zneužívajúce konanie hospodárskych subjektov (rozsudok z 12. septembra 2013, Slănčeva sila, C-434/12, EU:C:2013:546, bod 27 a citovaná judikatúra).
- 70 Súdny dvor už pritom rozhodol, že si dôkaz zneužívajúceho konania v prípade potenciálneho príjemcu pomoci vyžaduje jednak súbor objektívnych okolností, z ktorých vyplýva, že aj napriek formálnemu dodržaniu podmienok stanovených relevantnou právnou úpravou cieľ tejto právnej úpravy nebol dosiahnutý, a jednak subjektívny prvok spočívajúci v úmysle získať výhodu vyplývajúcu z právnej úpravy Únie tým, že sa umelo vytvárajú podmienky potrebné na jej získanie (rozsudok z 12. septembra 2013, Slănčeva sila, C-434/12, EU:C:2013:546, bod 29 a citovaná judikatúra).

- 71 Navyše Súdny dvor spresnil, že vnútroštátnemu súdu prislúcha preukázať existenciu týchto dvoch okolností, pričom dôkaz o tom musí byť predložený v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva, za predpokladu, že sa tým nenaruší účinnosť práva Únie (rozsudok z 12. septembra 2013, Slănčeva sila, C-434/12, EU:C:2013:546, bod 30 a citovaná judikatúra).
- 72 Pojem „umelo vytvorené podmienky“ v zmysle článku 60 nariadenia č. 1307/2013 treba vykladať v tomto kontexte.
- 73 Na jednej strane, pokiaľ ide o objektívny prvok uvedený v bode 70 tohto rozsudku, treba pripomenúť, že z článku 39 ods. 1 písm. b) ZFEÚ vyplýva, že režimy podpory, na ktoré sa vzťahuje SPP, poskytujú priamu podporu príjmov, ktorej cieľom je zabezpečiť primeranú životnú úroveň poľnohospodárskej komunity, najmä zvýšením individuálnych príjmov jednotlivcov pracujúcich v poľnohospodárstve. Ako pritom v podstate uviedol generálny advokát v bode 73 svojich návrhov, poskytnutie takejto podpory osobe, ktorá uzavrela koncesnú zmluvu týkajúcu sa pasienkových plôch a ktorá vzhľadom na to, že nemá nevyhnutný počet zvierat na využívanie týchto pasienkov, uzavrie zmluvy o výpožičke týkajúce sa zvierat určených na pastvu na týchto plochách, môže predstavovať zneužitie tejto podpory na úkor časti poľnohospodárskej komunity, v prejednávacom prípade osôb, ktorých zvieratá sa pasú na uvedených plochách.
- 74 Na druhej strane, ako tiež zdôraznil generálny advokát v bode 74 svojich návrhov, pokiaľ ide o subjektívny prvok uvedený v bode 70 tohto rozsudku, prináleží v prejednávanej veci vnútroštátnemu súdu zohľadniť všetky relevantné skutočnosti sporu vo veci samej na účely určenia, či Avio Lucos chcela získať výhodu vyplývajúcu z právnej úpravy Únie tým, že umelo vytvorí podmienky vyžadované na jej získanie. Medzi skutkové okolnosti, ktoré tak možno zohľadniť, patrí uzavretie koncesnej zmluvy alebo tiež obsah zmlúv o výpožičke, o ktoré ide vo veci samej, v rozpore s uplatniteľným vnútroštátnym právom, najmä ak z nich vyplýva, že pastvu požičaných zvierat neuskutočňuje Avio Lucos, ale vlastníci týchto zvierat.
- 75 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 60 nariadenia č. 1306/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že situácia, keď žiadateľ o finančnú podporu v rámci režimu jednotnej platby na plochu predloží na podporu svojej žiadosti koncesnú zmluvu týkajúcu sa pasienkových plôch a zmluvy o bezplatnej výpožičke, ktoré sa týkajú zvierat určených na pastvu na týchto plochách, môže spadať pod pojem „umelo vytvorené podmienky“ v zmysle tohto ustanovenia, pokiaľ zo všetkých objektívnych okolností jednak vyplýva, že napriek formálnemu dodržaniu podmienok stanovených relevantnou právnou úpravou cieľ sledovaný touto úpravou nebol dosiahnutý, a jednak pokiaľ je preukázaná vôľa získať výhodu vyplývajúcu z právnej úpravy Únie umelým vytvorením podmienok potrebných na jej získanie.

O trovách

- 76 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. Článok 4 ods. 1 písm. c) bod iii) a článok 4 ods. 2 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že poľnohospodár musí vykonávať minimálnu činnosť na poľnohospodárskych plochách prirodzene ponechaných v stave vhodnom na pastvu alebo pestovanie, uvedenú v týchto ustanoveniach, prostredníctvom zvierat, ktoré sám drží.
2. Článok 4 ods. 1 písm. a) a c), ako aj článok 9 ods. 1 nariadenia č. 1307/2013 sa majú vykladať v tom zmysle, že pojem „aktívny poľnohospodár“ v zmysle tohto druhého ustanovenia sa vzťahuje na právnickú osobu, ktorá uzavrela koncesnú zmluvu týkajúcu sa pasienkovej plochy patriacej obci a ktorá na nej necháva pásť zvieratá bezodplatne poskytnuté fyzickými osobami, ktoré sú ich vlastníkami, pokiaľ táto osoba vykonáva na tejto pasienkovej ploche „minimálnu činnosť“ v zmysle článku 4 ods. 1 písm. c) bodu iii) tohto nariadenia.
3. Článok 60 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, sa má vykladať v tom zmysle, že situácia, keď žiadateľ o finančnú podporu v rámci režimu jednotnej platby na plochu predloží na podporu svojej žiadosti koncesnú zmluvu týkajúcu sa pasienkových plôch a zmluvy o bezplatnej výpožičke, ktoré sa týkajú zvierat určených na pastvu na týchto plochách, môže spadať pod pojem „umelo vytvorené podmienky“ v zmysle tohto ustanovenia, pokiaľ zo všetkých objektívnych okolností jednak vyplýva, že napriek formálnemu dodržaniu podmienok stanovených relevantnou právnou úpravou cieľ sledovaný touto úpravou nebol dosiahnutý, a jednak pokiaľ je preukázaná vôľa získať výhodu vyplývajúcu z právnej úpravy Únie umelým vytvorením podmienok potrebných na jej získanie.

Podpisy